

NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid aetat? HORATIUS.

NOMMER 26

S BOSCH.

DONDERDAG 28 FEBRUARIJ 1833.

Turkye.

KONSTANTINOPEL, den 7 January.

Er heerscht groote verslagenheid in de hoofdstad. De divan is sedert gisteren permanent vergaderd; de russische gezant heeft dépêches naar Sebastopol gezonden, en een fransch fregat is naar de Dardanellen onder veer gegaan.

Men kan de gewichtigste gebeurtenissen te gemoet zien. — Ibrahim pacha wil van geene vreemde tusschenkomst hooren, en het is vrij duidelijk, dat het hem met zijne vroeger aan den dag gelegde vredelievende gezindheden geen ernst was; maar dat hij slechts tijd zocht te winnen, om zijne armée te reorganiseren. Het mag hem welkom geweest zijn, dat zijne vredesvoorslagen door de Porte niet onvoorwaardelijk aangenomen zijn; thans acht hij zich tot het uiterste gerechtigd. Zonder vreemde tusschenkomst zou het hem wel kunnen gelukken om meester van de hoofdstad te worden; en er zijn er die vreezen, dat onder de plaatshebbende omstandigheden de Sultan misschien wel aan zich zelve zal overgelaten worden. Men zegt namelijk, dat de fransche zaakgelaste tegen werkelijken bijstand, door Rusland te verleen, geprotesteerd en verklaard heeft, dat zijn hof in dit geval voor Mehemed Ali partij zou moeten kiezen. Het zal nu de vraag moeten sijn of Frankrijk zich inderdaad voor afgelaten heeft. Intusschen laat de Porte in der haast troepen verzamelen, en dezelfde naar den Aziatischen oever van den Bosporus overbrengen. Men wil alle strijkrachten op een punt verzamelen en al het mogelijke ter verdediging van de hoofdstad doen.

Duitschland.

FRANKFORT, 20 February.

De *Monitor Ottoman* van den 19 der vorige maand heeft het volgende officieel verslag van den verlorenen haagslag bij Koniah.

Zoodra de grootvizier, te Akschehir, welke plaats als een tweede vereenigingspunt door het leger was aangekomen, was aangekomen, hield hij zich met de noodige beschikkingen tot den aanval bezig. Aan het hoofd van een gedetacheerd corps, dat best uit sterk gevechtsgereede troepen bestond, trok hij naar Koniah. De strenge winter, en de gebreken welke door het jaargetijde aan het vervoer van geschut, der kruisvoorraad en levensmiddelen werden in den weg gelegd, noodzaakten hem onderscheiden dagen in de omstreken dier stad te kamperen. Op den 29 der maand Reischeh (den 21 december) gaf de groot vizier het teken tot den aanval. Van des morgens ten 7 tot 9 ure speelde het geschut de grootste rol; de kanonnade strekte zich over de gansche linie uit. Doch spoedig daad de grootvizier met de bajonet aanvallen, en tot aan den nacht volgde nu een moorddadig gevecht. In weerwil van den hardnekkigen tegenstand der vijanden, werd echter hante linie gebroken en genoodzaakt naar Koniah, de wijk te nemen. Een dikke nevel bedekte het slagveld, en door de onzekerheid der bewegingen geraakte het oordeel aan het wankelen. Na wilde de grootvizier, door al te grooten moed beziel, in persoon zijne troepen den weg banen, om de stad te bemagtigen. In een oogenblik bevond hij zich te midden der egyptische ruiters, die hij in het duister niet kon onderscheiden, en herkeed zijde, werd hij gevangen genomen. Dit onverwacht voorval en het duister van den nacht, maakte aan den slag een einde, en de keizerlijke troepen werden genoodzaakt, nadat zij den schitterendsten moed hadden aan den dag gelegd, het slagveld te ontruimen. Achmet Farsi, kruisraad van het paleis, die zich met eene zending in het leger bevond, heeft het bulletin van dezen slag overgezonden, en omtrent de verdere operaties havelen geveerd. Te Akschehir en op andere punten zijn talrijke versche troepen, geschut, kruisvoorraad en levensmiddelen, in het kort alles verduerd, wat tot krachtadig voortzetting van den strijd noodig zoude zijn. Maar de strenge winter is van dien aard, dat de operaties noodzakelijk moeten worden geschorst, en Z. H. heeft, om zijne troepen voor scherpuitelingen te bewaren, door welke zij te zeer moeten lijden, en om de vereeniging van nieuwe korpsen gemakkelijker te maken, gelast dat het leger vooreerst aan deze zijde van Koniah zoude worden opgeslagen. De aanbidding der gebeurtenissen hebben wij reeds dikwerf optewild; de zelve hebben groote ongelukken te voeg gebracht. Maar het verderfelijste van allen, dat

voorzeker den goddelijken toorn zoude opwekken, ware de voortzetting van eenen strijd tusschen Muzelmannen, en hoezeer men met gestrengheid de wetten door den Islam voorgeschreven, niet getrouw blijven zoo is toch de gematigheid en de wensch om geen bloedvergieten een einde te maken, steeds het doel der hooge Porte.

De heilige voorschriften en de grootmoedigheid van Z. H. laten geene verdere onlusten in het Ottomanische rijk toe, en de eerste zorg moet zijn om het bloed te sparen, dat van beide zijden aan de onderdanen van den Sultan behoort. Dit is de gedachte die Z. H. naar een moorddadig gevecht, bezielt; en daartoe is besloten eenen gevolmagtinden naar Egipten te zenden. Indien Mehemed-ali Bassa bewijs geeft van zijne trouw en gehoorzaamheid, waarin hij zegt te volharden, zullen de gebeurtenissen, vroeger voorgevallen in vergetelheid worden begraven, en de lang gewenschte rust zal spoedig in het rijk terugkeeren.

Engeland.

LONDEN, 23 February.

De Koning heeft een levée gehouden, waarop alle de vreemde gezanten hante opwachting hebben gemaakt en onder anderen de turkse minister Naniak-pacha en de gevolmagtigde minister der republiek van de vereenigde provincien der la Plata bij Zijne Majest. ten gehore zijn toegelaten geworden.

Woensdag avond heeft de graaf Pozzo di Borgo een lang gesprek met lord Darham gehad. Des avonds heeft lord Grey den graaf een bezoek gegeven, welke ook dien dag eene conferentie met den baron van Zuylen van Nyevelt, de barons von Bulow en Neumann en prins Lieven gehouden heeft.

— Men verhaalt, dat de russische en prussische ministers, die hier residenten, verlangend zijn om de onderhandeligen omtrent Holland en België, aan welke zij zich onttrokken hebben tegen en besloten werd om de Hollanders met geweld tot de ontruiming der citadel te noodzaken, weder aan te knopen. Dit geeft men op als de reden van de menigvuldige drukte, die men dezer dagen bij de diplomatie heeft opgemerkt.

— Maandag heeft de heer O'Connell zich in zeer sterke bewoordingen uitgesproken tegen de maatregelen van het gouvernement, om de rust in Ierland te herstellen, en beweerd, dat de buitengewone magt, die het bestuur zocht, volstrekt onnoodig was.

De iersche zaken hebben gisteren avond het parlement weder bezig gehouden. Bij de lords is de bill tot demping der onlusten in dat land in comité overgegaan. Donderdag moeten de debatten daarover voortgezet worden. Bij de gemeente heeft de heer Stanley verlot gevraagd om eene bill voor te stellen, tot wijziging van de wet op de groote jury in Ierland, en heeft de heer O'Connell verklaard, zijne motie tot afschaffing der tienden en kerken-tax tot den 9 mei uit te stellen, in afwachting hoe ver de maatregelen, door de regering daartoe voor te dragen, zich zouden uitstrekken.

— Gisteren is bij de lords de voorgedragen wet tot demping der iersche onlusten ten derde maal gelezen en doorgegaan. Lord Thynham alleen heeft zich bij deze gelegenheid daartegen verklaard, om dat hij begreep, dat de maatregelen, die dit ontwerp bevat, nietgeschikt waren om rust en vrede in Ierland te herstellen en het geheele plan beschouwde als de voorbode van den val van het Britsche rijk.

Vervolgens heeft de tweede voorlezing plaats gehad van eene wet, strekkende om in Ierland eene meer onpartijdige bedee-ling van het regt te verzekeren in sommige gevallen, door de partijen in andere plaatsen dan die, waar de misdaden gepleegd zijn, te doen terecht stellen.

De wet tot demping der onlusten is bij het huis der gemeenten ingekomen. De kanselier van de exchequer heeft, in plaats van, zoo als gewoonlijk geschiedt, de eerste voorlezing daarop te vragen, voorgesteld, dat zij gedrukt en aangekondigd zou worden, dat hij eerst woensdag de motie tot de eerste lezing zou doen. De heeren Hume en O'Connell toonden eenigen twijfel, of, zoo deze wet aangenomen was, de andere belovende maatregelen tot verlichting van den toestand van Ierland wel in het werk gesteld zouden worden; vooral de laatste zeide niets goeds voor dat land van het hoogerhuis te kunnen verwachten. Hierop werd, door de ministers geantwoord, dat de wet op de hervorming der Kerk op het laatst der volgende week zou

... worden en dat, zoo beide wettten niet doorga-
gen, de ministers zich zouden aanmerken als het vertrouwen
van het Parlement niet te besitzen en hanna pasten zouden ne-
derleggen.

De heer *Hume* heeft een voorstel gedaan tot benoeming van
eene commissie, ten einde op te nemen het getal der leden van
beide huizen van het parlement, die publieke bedieningen, pos-
ten en emolumenten hebben. Hierbij betoogde hij onder ande-
ren, dat officieren van de land- en zeemagt geene geschikte per-
sonen waren om als vertegenwoordigers der natie in het parle-
ment te zitten. Dit werd euvcl opgehomen door eenige officieren,
die leden van het parlement zijn, en er vielen zeer harde
woorden, zoo dat het den kanselier van den exchequer noodig
scheen da bemiddeling aan den spreker in te roepen, ten einde
te beletten, dat die woordenwisseling geene ernstige gevolgen
mogt hebben. Daarop verklaarde de heer *Hume* volstrekt geen
opzet te hebben gehad om iemand persoonlijk te beleedigen en
betoogde zijne tegenpartij voldaan te zijn met die verzekering.

— Uit echtste hollandsche tijdingbronnen vernemen wij, per
stoomboot van heden morgen, dat het erkennen van België,
hetwelk door lord *Palmerston* werd voorgesteld, als een beding
tot het opheffen van het embargo in de engelsche havens, door
het hollandsche gouvernement is geweigerd geworden; dit gaat
overigens, in het algemeen, gepaard met geenerlei verdere ex-
plicitatie nopens het onderwerp; doch één der brieven meldt
uit goede bronnen, dat het hollandsche gouvernement sterk ver-
langde aan die erkenning eene andere voorwaarde boven en be-
halve die der embargo-opheffing te hechten, die daarin bestaan
zou, dat België onmiddellijk de betaling der helft van de 8,400,000
gulden zou bewerkstelligen, welke aan hetzelfde krachtens het
traktaat tot aandeel in de nederlandsche staatschuld is toege-
wezen. Het schijnt ter onzer heurze niet verwacht te worden,
dat lord *Palmerston* of de heer *Talleyrand* in deze nieuwen
voetslag zullen bewilligen, vermits het hun berooft van één
hunner beste hulpmiddelen tot het aandringen op het ondertee-
kenen van een definitief traktaat. Intusschen heeft het brengen
der onderhandeling tot punten gelijk deze, over het geheel ge-
nomen in de Citij meer gedachte op eene eerlange redelijke be-
eindiging derselve.

(*Times.*)

— Wij vernemen, dat eene voordragt aan Keizer *Nicolaas* door
den Koning van Holland gedaan, ten einde eerstgemelde hem
een bijstaan om de moeilijkheden los te worden, in welke zijne
onverzettelijheid hem hebben gewikkeld, niet anders dan een
ongunstig antwoord heeft verkregen. In zijn belang en in dat
van zijne onderdanen heeft hij den raad bekomen, om met
Frankrijk en Engeland zoo spoedig mogelijk zijne oneenigheden
te vereffenen.

(*The Globe.*)

— Er zijn tijdingen van Oporto tot den 10 dezer maand,
doch zij behelzen niets van belang. Sedert den 24 januarij heb-
ben er geene gevechten plaats gehad en naar allen schijn werd
de toestand van don *Pedro* van dag tot dag hagchelijker. De
hooge prijs en slechts hoedankheid der levensmiddelen, ge-
paard met het niet betalen der soldij, veroorzaakten veel on-
genoegen onder zijne henden, en de Engelschen begonnen meer
en meer te deserteren. De voornaamste hoop van don *Pedro*
scheen op eene tusschenkomst van den kant van Frankrijk te
rusten.

Frankrijk.

PARYS, 23 February.

Ten gevolge eener conferentie van den Koning met den
minister van buitenlandsche zaken en de heeren *Ducasse* en
Rey, zoude de generaal *Batrand* heden met eene buitenge-
wone zending naar Londen vertrekken. Zoo spreekt men ook
van eene andere zending aan het hof van Madrid, welke den
generaal *Georgaud* zoude zijn opgedragen.

— Aan de beide kamers is door den minister van oorlog een
verslag aan den Koning medegedeeld, omtrent den staat van
zijn departement; volgens dat verslag bedroeg de werzlijke
sterkte van het fransche leger op den 1 januarij van dit jaar
421,494 man en 82,057 paarden, het materieel bestond uit
83½ stukken veldgeschut, in 139 batterijen verdeeld, en geheel
volgens het nieuwe stelsel ingerigt; behalve dit geschut waren
nog 625 stukken aan de nationale garde over het geheele rijk
hooggedeld, zoodat Frankrijk 1459 vuurmonden had, die ter-
stond in het veld gebragt konden worden; het belegerings-ge-
schut was in vijf parken verdeeld, elk van 100 stukken.

— Volgens een der oppositie-bladen zoude de maarschalk
Gérard binnen kort eenen togt langs de noorder-grenzen doen,
de zoude te gelijk het bevel tot ontwapening der vestingen zijn
opgeschort.

— De markies *de Palmella* is te Parys aangekomen.

— De heer *Fould*, een Israëliet, en bankier uit Parijs, is tot
sigoverdijde te St. Quentin benoemd.

— Men wil, dat de Fransche regering een verdrag heeft
ingezonden tegen het langer bezetten van Andora.

— Het hof van cassatie heeft gisteren, regt doende op het

beroep van den bekanden abt *Dumontiel*, in weerwil van de
andersluidende conclusie van den rapporteur en van het pu-
blik ministerie, een arrest van het hof van Parys, en te gelijk
het vroeger aangenomen stelsel bevestigd, dat de geestelijke
stand een wettig en erkend belatsel voor het huwelijk oplevert.

— Men heeft opgemerkt, dat hij de deliberatie over de af-
schaffing van den verjaardag, 21 januarij 1793, de heer *Dannou*,
het eenigste lid der kamer is, die in gezegd jaar ook lid der
nationale conventie was. Hij behoorde alstoen tot de minderheid,
die tegen den dood van *Lodewyk XVI* gestemd heeft. De
generaal *Lafayette*, die naast den heer *Dannou* is gezeten, en die
onder de restauratie zoo veel ophef heeft gemaakt van zijne
pogingen om *Lodewyk XVI* te redden, van wien hij de deng-
den hoogschatte, heeft de stizwijgendheid bewaard, toen hij den
lof hoorde verkondigen van die conventie, die zich met eenen
koningsmoord heeft bezoeeld. Beide voornoemde leden hebben
over de afschaffing der wet van 19 januarij 1816 niet gestemd.

— Duzend gedenkpenningen en twintig decoraties van het
legioen van eer, waarvan 12 in de hoofdstad en met in de
departementen, zijn toegestaan de gesondheden en officieren
van gezondheid, die zich door hunne ijver, gedurende het be-
staan der cholera hebben onderscheiden.

— De beschikkingen bij de aiterste wil van den kardinaal
de Rohan, aartsbisschop van Besançon, onlangs aldaar overle-
den, zijn waardig bekend gemaakt te worden; hij laat zijnen
geheelen Inboedel en zijne kapel, die zeer rijk is, voor altijd
aan zijne opvolgers; 3,000 fr. rent aan zijne hoofkerk, 6,000
fr. rent aan een gesticht, hetwelk hij in het seminarie voor acht
jonge lieden, die hunne gewone theologische studien zonden
geëindigt hebben, doch hogere lessen wilden bijwonen, daar-
gesteld had; 6,000 fr. aan de kerk van het seminarie; 6,000 fr.
aan twee kleine seminariën; 4,000 fr. aan de armen der stad
enz.; des anderendaags na zijnen dood, heeft het kapittel tot
groot-vikarissen gedurende het openstaan van den ziele benoemd
de drie groot-vikarissen titularissen van den overleden prelaat,
de heeren *de Boulliguen*, *Carl* en *Goussey*; de burgerlijke en
militaire autoriteiten hebben zelf aan de groot-vikarissen hun
verlangen te kennen gegeven, dat, volgens den wensch der be-
volking, het ligchaam van den overledenen, zoo als een oud
gebruik was, door de stad zou gedragen worden; een natuurig
bisschop en suffragant van Besançon was uitgenoodigd geworden
om de diensten bij de plechtigheden te verrigten.

— Uit een seminarie der vreemde missionarissen zijn vier nieuwe
zendingen vertrokken, welke op het einde van december jl.
te Bordeaux zijn ingescheept; zij zijn de heeren *LaCandale*,
van het bisdom van Vannes, *Baretti*, van het bisdom van
Chartres, *Le Hordey*, van het bisdom van Bayona, en *Le*,
van het bisdom van Gap.

— De abbe *Reb*, aan wien *Chatel* zending had gegeven om
het bisdom van Limoges te exploiteren, heeft eindelijk zijne
onderneming laten varen. Hij had beproefd om zich te Limoges
zelfs neder te zetten en had in het begin voor zich de
comedianten en al diegenen, voor welke de godsdienst niets
anders dan eene comedie is. Maar dat volkje is niet gestemd
om lang in eene kerk te blijven en redevoeringen over den
godsdienst en gebeden te hooren.

De fransche Kerk is dus verlaten geworden en *Reb* vond zich
genoodzaakt om terug te keeren naar Villefavard, waar hij,
zoo als men weet, met de zending van *Chatel* en misschien na-
derhand van *Fabrè-Palapat*, geïnstalleerd was. Maar ook te
Villefavard moet men leven en het vermaak om eene scheuring
te maken, vult de maag niet. De bewoners van Villefavard tie-
sen den valschen herder vasten. De abbe *Reb* heeft den
prikkel des hongers gevoeld en ongetwijfeld ook den prikkel des
gewetens; want wij willen geene verdenkingen leggen op de
oprechtheid van zijnen stap. Hij is zich aan de voeten van mgr.
den bisschop van Limoges gaan werpen, die hem met goedheid
ontvangen heeft. Hij heeft eene voldoende herroeping van zijne
dwalingen en schismatische pogingen geteekend. Eene ziekte, welke
hij ondergaan heeft, heeft misschien nog medegewerkt om zijne
goede gevoelens te versterken, even als zij de liefdadigheid van
den prelaat, die hem eene verblijfplaats en verzorgingen ver-
schaffte, heeft doen uitblinken. *Reb*, in een partikulier huis
opgenomen, heeft vervolgens verzoekt om naar het gasthuis te
worden overgebragt; mgr. de bisschop heeft op beide plaatsen
in zijne behoeften voorzien. Hij heeft hem, op zijn verzoek, nog
wel in staat gelaten te stellen om naar zijn bisdom te Nancy,
terug te keeren. Zoo heeft de prelaat zich gewonnen over al
het kwaad dat *Reb* in zijn bisdom heeft willen doen en de ver-
ergerissen welke hij daarin gegeven heeft.

Dit is niet alles; *Reb* had te Villefavard schulden nagelaten.
Mgr. de bisschop heeft voor hem bij het ministerie een verzoek
ingediend; en men verzekert, dat de minister zoo en eenige
franken heeft toegestaan om de schulden te betalen. Mogten zoo
vete trekken van liefdadigheid voor altes hiet van hem,
die allen gadann had om de Kerk te bedroeven en te verlam-
men en die niet, met welke toegankelijkheid hij het berouw aan-

neemt, teregt brengen! Den 8 februarij heeft de heer Rob. Li-
moges verlaten om naar zijn geboorteland terug te keeren.

— Wij vernamen met verwondering, dat eenige lieden vader
Enfantin opperhoofd der St. simonisten, willen verwarren met
eeneen geesteliken, lang bekend onder den naam van Pater *En-*
fantin, en die in de voornaamste steden van Frankrijk en zelfs
in de naburige landen gepredikt heeft. Deze dwaling heeft zon-
de voor veelen eene oorzaak van verergernis zijn. De heer *En-*
fantin, president, thans Groot-vicaris te Valance, heeft niets
gemeens met den St. simonist. Deze laatste is naauwelijks 40 ja-
ren oud en van eene familie van handelslieden. De abbe *Enfan-*
tin is bijna 60 jaren oud en geboren te Eijmenx in Dauphiné.
Hij heeft steeds de bediening der prediking uitgeoefend; en
nog onlangs heeft hij twee herderlijke retraites gehouden, de
eene te Montpellier, de andere aan het bisdom van Grenoble.
Een zoo ijverige priester is voorzeker onbekwaam om zich aan
het hoofd van eene stontmoedige en zinneleze secte te stellen;
hij laat dien treurigen roem aan anderen over. (Ami.)

— De fondsen waren gisteren (22 Februarij) genoteerd: de 5
pCt. kont. 103,80, op tijd 103,85, de 3 pCt. kont. 77,45; op
tijd 77,50; Nap. renten op tijd 88,30, Sp. perpet. 64, kont;
Cortes 12 3/4.

Den 23 februarij waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt.
kont. 104,20; op tijd 104,15; de 3 pCt. kont. 78,40; op tijd
78,50; Nap. renten kont. 88,60; op tijd 89; Sp. perpet. op tijd
64 3/4; Cortes 12 3/4.

Nederlanden.

's-HEERTOGENBOSCH, 27 Februarij.

Morgen zal alhier de 36ste verjaardag van Z. K. H. prins
Frederik met de gewone plegtigheden gevierd worden.

— Men vernam uit 's-Gravenhage van den 25 dezer:
Heden ochtend vroegtijds is er een kabinetraad gehouden,
waarin alle ministers tegenwoordig zijn geweest en waarin,
naar men wil, de laatste nota van den prins de *Talleyrand* en
lord *Palmerston* is overweging genomen is.

Men verhoort, dat er wederom depaches naar Londen ge-
zonden zijn, zoo dat sommigen het er voor houden, dat de on-
derhandelingen nog niet geheel en al zijn afgebroken.

— Eerstdaags zal te 's-Hage de verloting plaats hebben der vrou-
welijke handwerken en andere voorwerpen, welke onder het
toezigt van H. K. en K. H. de prinses van Oranje bijeen ge-
dragt zijn, en waarvan de opbrengst strekken zal tot onder-
steuning van de weduwen en weesen der gesneuvelde op de
citadel van Antwerpen en de vloot. Deze handwerken zijn zeer
talrijk en munten uit door fraaiheid en keurige bearbeiding.
Daaronder merkt men op die, welke door H. M. de Koningin,
door H. K. en K. H. de prinses van Oranje, door H. K. H.
prinses *Frederik* der Nederlanden, door H. K. H. prinses *Ma-*
rianna en door H. D. H. de prinses van Saksen-Weimar zijn
vervaardigd, terwijl vele andere voorwerpen evenzeer de aan-
dacht tot zich trekken.

— Gedurende de onrustende storm, die op den 15 en 16
dezer door geheel Duitschland gewoed heeft, is in het stadje
Frankenhausen, tot het vorstendom Schwarzburg Rudolstadt
behoorende, eene brand ontstaan, die door den wind angebla-
zen, binnen weinige uren meer dan de helft der gebouwen
heeft in den asch gelegd.

— Volgens de fransche en belgische dagbladen zoude door
den engelschen zaakgastigen te 's-Gravenhage, op den 17 de-
zer aan het nederlandsche gouvernement eene nota zijn over-
handigd, welke zoo niet dezelfde, dan toch als het onmiddellijk
gevolg moest beschouwd worden, van het zeer uitgebreid be-
toeg, of der nota, die voor eenige dagen naar dezelfde dagbla-
den werd medegedeeld. Na een kort verslag van de onderhan-
delingen die sedert de ontruiming der antwerpsche citadel ge-
voerd, zou dit gewigtig stuk met de volgende bepalingen eindigen:

Art. 1. Na alle middelen te hebben uitgeput om tot eene
menselijke schikking tusschen Holland en België te geraken,
heeft Z. M. de Koning van Groot-Brittannië, in overeenstem-
ming met den Koning der Franschen besloten, dat, indien Z. M.
de Koning der Nederlanden niet in den loop der eerste veer-
den dajen van de maand Maart aanstaande, aan het forreign-
office eene explicatieve nota zal hebben overgelegd, waarbij
de grondslagen van een tractaat van koophandel, dat tusschen
de beide zijden de partijen behoort te worden gesloten, zijn
aangegeven, het fransche leger, ondersteund door een engelsch
eskader, op nieuw de belgische grenzen zal overtrekken, en
ditzelf niet terugkeeren, alvorens het tractaat van 15 novem-
ber geheel zal zijn uitgevoerd.

Art. 2. Het embargo op de hollandsche schepen, zoo van
landel als oorlog, zal zoo wel in Frankrijk als in Eng-
land, en aan de uitvoering van gezegd tractaat worden ge-
handhaafd.

Art. 3. Alvorens tot dwangmaatregelen de toevlugt te nemen,

vorderen Frankrijk en Engeland, dat het hollandsche gouver-
nement de onlangs geverstigde tol zal afschaffen.

Art. 4. De gouvernementen van Frankrijk en Engeland, wete-
schende de handelbetrekkingen tusschen twee volken te regelen,
tusschen wien voortaan geene vijandschap moet bestaan, en
willende dat het te sluiten tractaat noch voor de eene, noch
voor de andere der magten bezwarend zij, zullen beider belan-
gen trachten overeen te brengen, zoodanig dat hetzelfde trac-
taat in den loop der maand maart van dit jaar zoude kunnen
zijn geratificeerd.

Art. 5. De ondergeteekenden, vertegenwoordigers van Frank-
rijk en Engeland eindigen met aan het hollandsch gouvernement
te herhalen wat in het eerste artikel dezer nota is gezegd, en
hopen dat Z. M. de Koning der Nederlanden, de noodzakelijk-
heid gevoelende om een geschil te eindigen, dat den handel
van geheel Europa in het onzekere houdt, de gordiaansche
knoop zal doorhakken en ons aannemelijke voorstellen zal doen
geworden.

Gedaan te Londen den 10 februarij 1833.

(Get.) *Talleyrand, Palmerston*

Volgens dezelfde berigtgevers zoude te gelijk met deze nota
eene nieuwe overeenkomst, in den geest van die van den 23
october jl. tusschen de engelsche en fransche gouvernementen
zijn gesloten; doch beide deze tijdingen vereischen bevestiging,
daar den inhoud geene diplomatieke taal is.

Overeenkomst op den 18 november 1832, gesloten tusschen
Frankrijk en België.

Z. M. de Koning der Franschen op verzoek van Z. M. den
Koning der Belgen besloten hebbende, een leger in België te
zenden, met het doel om de ontruiming der citadel van Ant-
werpen en der onderhoorige forten, te verkrijgen, overeenkoms-
tig aan de bepalingen van het traktaat van 13 november 1831,
waarvan de vijf Mogendheden in conferentie te Londen veree-
nigd, de uitvoering hebben gewaarborgd, en voorts de noodza-
kelijkheid om door eene bijzondere overeenkomst alles, wat tot
dit doel betrekking heeft, vooraf te regelen, hebben tot hunne
gevolmachtigden benoemd, enz. —

Dawelke hande geloofsbriefen hebbende uitgewisseld, zijn
overeengekomen omtrent de navolgende artikelen:

Art. 1. Het fransche leger zal gedurende deszelfs verblijf in
België, geene der vestingen van dit rijk bezetten, en geene be-
zetting laten in die, welke hetzelfde mogt doortrekken.

Art. 2. Op het oogenblik, waarin het fransche leger de cita-
del van Antwerpen zal naderen, zullen de belgische troepen,
al de posten, die zij rond deselve citadel bezet houden, mits-
gaders de sterkten aan de beide oevers der Schelde, in hunne
handen stellen.

Art. 3. Het belgisch leger zal in de stad Antwerpen eene be-
zetting houden, welke niet meer dan 6000 man zal mogen
bestaan, en deze bezetting zal geen deel heegenaamd nemen aan
den aanval tegen de citadel of tegen de forten, door de Hol-
landers aan de Schelde-oevers bezet, gerigt, en zich teveng-
met de meeste zorg voor alle vijandelijkheid wachten tegen de
hollandsche flotilla, onder het vuur der citadel gestationeerd,
en tot hare verdediging medewerkende.

Art. 4. De hoofdmagt van het belgisch leger, zal op de reg-
ter vleugel van het fransch leger, in zoodanige posities, als de
beide opperbevelhebbers zullen overeenkomen, worden zamen-
getrokken.

Art. 5. De citadel van Antwerpen en onderhoorige forten
zullen dadelijk na de ontruiming, te gelijk met het materieel
en den krijgsvorraad, zich daarin bevindende, aan de belgische
troepen worden overgeleverd.

Art. 6. Het belgisch leger zal geene aanvallende vijandelijkhe-
den tegen Holland plegen.

Art. 7. Indien het mogt gebeuren, dat de Hollanders de vij-
andelijkheden tegen België begonnen, zullen de fransche en bel-
gische legers met gemeen overleg dezen aanval te keer gaan.
De beide opperbevelhebbers zullen alsdan een plan van opera-
ties, door de omstandigheden noodzakelijk, bepalen; maar zul-
len tevens niet uit het oog verliezen, dat hunne operaties slechts
de bevrijding van het belgisch grondgebied ten doel hebben en
nimmer het karakter van eenen aanvallenden oorlog tegen het
hollandsch grondgebied behoort aan te nemen.

Art. 8. De tegenwoordige overeenkomst zal geratificeerd wor-
den, en de ratificaties binnen vier dagen uitgewisseld.

Gedaan te Brussel, den 10 november 1832.

(Get.) *Goyler, Latour Maubourg*

IETS OVER ENGLAND EN IERLAND

IN VROEGERE DAGEN.

Volgens de *Algemeene Wereldgeschiedenis* van *Widdowans*,
werden de Ieren in 1649 door *Cromwell* overwonnen en bij
tegenstand bij de verovering van *Fredah*, op eene verschrikke-
lijke wijze gewroken. Ierland en Schotland werden nu als win-
gewesten behandeld. Den katholieken Ieren, voornamelijk, wer-
den de ten bedrage van 5 miljoenen door *Cromwell* en op het

Van een priester werd een prijs van vijf ponden (55 guld.) gesteld.

Sedert (*) de regering van Koningin Elizabeth beliep, omtrent dezen tijd, het getal der tegen de ongelukkige katholieken uit gevaardigde parlaments-akten reeds over de 100. In Engeland werden de katholieke pairs van hun erfregt en van hun regt, om in het parlement zitting te hebben, vervallen verklaard; geen katholieke kon tot het Onderhuis verkozen worden, geen katholieke tot de parlamentskeuze stemmen. De katholieken moesten dubbele belastingen betalen, en waren van alle posten uitgesloten. Al die uit de protestantsche kerken weegbleef, betaalde maandelijks 20 ponden sterl. (220 guld.). Geen katholieke kon voogd worden, voor het geregt eene klage doen, de regtsgeleerdheid noch geneeskunde uitoefenen; geen hunner mocht zich meer dan vijf mijlen van zijne woonplaats verwijderen, alles op zware straf. Twee vrederegters konden, wanneer het hun beliefte, elken katholieken, tot afzwering van zijnen godsdienst oproepen, en wanneer deze zes maanden lang in zijne weigering volhardde, zoo werd hij onbekwaamt verklaard, om grond en eigendom te bezitten. Al die in zijn huis eenen katholieken onderwijzer hield, betaalde maandelijks 10 pond en den onderwijzer 2 ponden dagelijks. Al die eene Mis hoorde, betaalde 60 pond, en een priester, die over zee terugkwam, en elke protestant, die tot de katholieke Kerk terug keerde, werd door de wet veroordeeld om opgehangen, de ingewanden uit het lichaam gerukt en gevierendeeld te worden. — In Ierland waren de wetten tegen de katholieken nog strenger. Geen katholieke geestelijke, noch leeraar mocht in het land leven; 50 ponden verkreeg degene die eenen bisschop, 20 ponden die eenen priester en 10 die eenen schoolonderwijzer wist op te sporen. Geen katholieke mocht grond noch vaste goederen koopen en niet langer dan voor 31 jaren pachten. Zag een protestant eenen katholieken in het bezit van een pachtgoed, dat meer dan vier derde der pacht opbragt, zoo kon hij denzelven verdrijven en zijne plaats innemen. Ontmoette een protestant eenen katholieken met een paard, dat meer dan 5 ponden sterl. waardig was, zoo mocht hij het hem voor 5 ponden afnemen. Stierf er een katholieke, die katholieke en protestantsche bloedverwanten naket, zoo erfden enkel en alleen de laatste, zelfs zijne kinderen; als zij katholiek waren, werden als dood beschouwd. Indien een kind protestantsch wilde worden, zoo kon zijn katholieke vader zijn voogd niet blijven, maar een protestantsche bloedverwant werd hem tot voogd gegeven, en trad een reeds volwassen zoon tot de protestantsche Kerk over, zoo behoorde hem al de bezittingen van zijnen katholieken vader toe, de vader mocht er niets meer van verkoopen, verpanden of legateren. Wiltte een katholieke priester zijnen godsdienst afzweren en tot de door de wet beschermde Kerk overgaan, zoo verzekerde hem deze voor jaarlijksch inkomen van 30 pond. (f. 330) voor zijn geheele leven. — Moet men bij de beschouwing van dit alles niet verbaasd staan, dat men in Engeland en Ierland nog zoo vele katholieken aantreft, in Ierland zelfs driemaal zoo veel, als burgers der heerschende Kerk, — zeker het scheepje, dat zo tegen alle woedende golven en stormen kan opworstelen, moet wel eenig goddelijk stuurman hebben!

(*) *Zamenvattingen van den VERTALER*, 3de deel, bl. 769 en verv.

Dezer dagen met mijnen buurman over den last en het kostbare der voortdurende inkwartiering sprekende, beschouwde hij mij gelukkig, dat ik altijd met officieren gelogeed werd, waartoe zijn huis niet geschikt was, en dus altijd die van minderen rang moest ontvangen; ik stemde met hem gaarne toe, dat, daar de schutters en militairen naar zeven stuivers voor logies en voeding betalen en de jenever op den hoop toe vergen, de heeren officieren daarentegen in het eerst twaalf en nu veelal 14 a 16 oude stuivers verteeren; doch bij het opmaken onzer rekening kwamen wij beide veel te kort.

Indien de militairen gelukkig zijn, zich niet met het huisgezin weten te behelpen, en matig in den sterken drank wezen, betgeen zoo al afwisselend plaats heeft, was zijn verlies dan door de laagdriftigheid van tijd niet groot; dat geheel anders was het met mij gesteld; voor de 70 a 80 eentien daags, moest aan de heeren officieren, behalve eene afzonderlijke kamer, betere ligging en verichooning; houn ontbijt, middag- en avond eten, in behoorlijke order worden opgedischt, en wat nog het ergste is, een afzonderlijk vuur, en een of somtijds twee kaarsen tot verlichting bezorgd worden; welk een en ander behalve de last, veel meer dan hunne verteergelden bedraagt, en voor die heeren, die elders gaan eten, zoo als wel eens gebeurt, moet het logies, ontbijt, brand en licht gratis gegeven worden.

Bij mijne berekening van brand en licht, viel hij mij dadelijk in de rede, dat ik daartoe niet verplicht was, en toonde mij uit uw dagblad van den 5. dezer, n°. 16, dat zulks bij dispositie van den heer directeur, generaal van den 1. december 1832 ook was beslist gestorden.

Dit berigt bij herhaling nagelèzen hebbende, moest ik hem zijne opmerking toestemmen, en daar hetzelfde niet was tegen gesproken, was ik deswege te meer verwonderd, dat die dispositie niet algemeen door de burgemeesters was bekend gemaakt, opdat diegeffen, die niet mij geene dagbladen lezen, daarvan ook zouden kunnen profiteren.

Ik heb dit berigt nitsgeschreven, en aan de bij mij gelogeede heeren officieren bekend gemaakt, die dan ook na eenig tegenstribbelen mij bekoofd hebben voor den brand afzonderlijk te betalen, en dadelijk hunne eige kaarsen hebben aangeschaft.

Doeh bij mij zelve met dat voordeelig gehouden gesprek en de bekomen inlichting niet te vreden, heb ik na vele moeite en information eindelijk het besluit van den souverainen Vorst en het daarbij gevoegd reglement van den 26 juni 1814 n°. 1, bekomen, achtervolgens welke de dispositie bij zijne excellentie de heer directeur van oorlog genomen is.

Indien dit reglement wezenlijk bedoeld is, en geacht wordt in werking te wezen; dan veronderstel ik ook dat hetzelfde niet gedeeltelijk maar geheel behoort te werken, en dat de gekantonneerde troepen misschien niet als marcherende maar om de voortdoring der kantonnementen als gekazerneerde troepen moeten worden beschouwd, in welk geval, zoo als mij verzekerd is, dat ook in die steden plaats heeft, waarin een gedeelte der troepen, uit gebrek aan kazernen, bij de burgers gelogeed wordt, de heeren officieren ook voor hun logies volgens art. 93, zoo veel mogelijk in verband met art. 74 en 75 moeten zorgen en betalen. (*)

Het is, geenszins mijne bedoeling om de ingezetenen aan te zetten tot het vergen van kamerhuur of logeergelden, weinigen zouden zulks willen doen, en ik vooral zal daarvan geen gebruik maken, ook zoude het aan vele lastig vallen de kwartieren aan de officieren volgens hunnen rang en overeenkomstig het reglement te bezorgen, doch ik verlang dat de heeren officieren mogen weten, waarop de ingezetenen, volgens het koninklijk besluit kunnen aanspraak maken, ten einde zij van hunne zijde ook toegevenheid gebruiken, om de voortdurende inkwartiering, zoo min mogelijk, tot last en nadeel te doen strekken, en dat vooral de heeren hoofd-officieren hunne logies heeren, des verlangt wordende, eenigzins zoudt te grandoet komen. — Een last wordt des te drukkender, hoe langer dezelve duurt.

Een militair logiesonthouder zonder patent.

(*) Over gezegde Besluit, alsmede over die van den 14 februari en 3 augustus 1814, No 74 en 33, is in deze dagbladen van den 7. en 28 februari en 1 maart 1832 meer omstandig gehandeld, zonder dat daartegen eenige bezwaren zijn voorgesteld, en waarbij is aangehouden wat de heeren officieren tegen de burgers kunnen vergen. (Redactie.)

24. * * * *Gods wil geschiede!* Met deze woorden stierf heden voormiddag, aan de gevolgen eener Borstkwaa, de Weleerwaarde Heer **HENRICUS VAN ELSENBROEK**, van de orde der P. Minderbroeders, en sedert het jaar 1796 R. K. Pastoor dezer Gemeente, voorzien van de H. Sacramenten der Stervenden, in den onderdom van 76 jaren.

WINSSEN
22 February 1833.
De Executeurs
W. HOES,
en
N. VAN TIEL.

PRIJZEN DER GRANEN.
EINDHOVEN, 26 February.

Tarwe,	het nederlandsch mud	6-00 a 6-00
Rogge,		5-00 a 5-00
Bekweit,		3-00 a 2-80
Haver,		6-66 a 6-66
Het nederlandsch pond boter.		
De vier nederlandsche ponden roggebroad		32 cents.

PRIJS DER BEURSEFFECTEN.
AMSTERDAM, den 25 February.

NEDERL. Werkel. Schuld.	a 2 1/2 pCt.	44	a 46	44 1/2
Hitgestelde schuld		17 1/2	a 17 1/2	17 1/2
Kansbiljetten		95 1/2	a 96 1/2	96 1/2
Recepis., geldl. 1830,	a 5 pCt.	100	a 100 1/2	100 1/2
Schatk. bilj., groote	" 6 "	99 1/4	a 100 1/4	100 1/4
Vrijwillige Geldleening	" 6 "	82 1/4	a 84	83 1/2
Nieuwe Idem 1832	" 5 "	75	a 77 1/2	76 1/2
Amortisatie-Syndikaat	" 4 1/2 "	58 1/2	a 59 1/2	59
Dito, dito	" 3 1/2 "	83 1/4	a 85	83 1/2
Handel. Maatschappij	" 4 1/2 "	78	a 78 1/2	78 1/2
FRANKRIJ. Ins. op het gr. boek	" 3 "	97	a 97 1/2	97 1/2
RUSLAND Bij Hope en C.	" 5 "	98	a 98 1/2	97 1/2
Bij dezelfde 1828 en 29	" 5 "	61	a 61 1/2	61 1/2
SPANJE Cert. Amsterdam.	" 5 "	39	a 39 1/2	39 1/2
dezelfde	" 3 "			